

(*)Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Información xeral do centro

(*)

Pode atopar toda a información do centro e as titulacións na páxina web:

<https://fccxxt.webs.uvigo.es>

Grado en Relaciones Laborales y Recursos Humanos

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V08G211V01101	Law: Theory of Law	1st	6
V08G211V01102	Statistics: Statistics	1st	6
V08G211V01103	Sociology: Introduction to sociology of labour relations	1st	6
V08G211V01104	Economics: Principles of economics	1st	6
V08G211V01105	History: History of labour relations in the contemporary world	1st	6
V08G211V01201	Law: Constitutional Law	2nd	6
V08G211V01202	Company: Company organisation	2nd	6
V08G211V01203	Psychology: Psychology	2nd	6
V08G211V01204	Economics: Spanish economics	2nd	6
V08G211V01205	Company: Basics of company accounting	2nd	6

IDENTIFYING DATA

Dereito: Teoría do derecho

Subject	Dereito: Teoría do derecho			
Code	V08G211V01101			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Pacho Blanco, Xosé Manuel			
Lecturers	D'amorin Camba, Francisco Javier Pacho Blanco, Xosé Manuel			
E-mail	xmpacho@uvigo.es			
Web				
General description	Materia de formación básica necesaria para coñecer os conceptos fundamentais do Dereito, así como as fontes normativas, a interpretación das normas, e outros aspectos fundamentais do ordenamento xurídico.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permite la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C1	El alumno comprenderá el concepto de estructura del derecho con la finalidad de poder resolver pacíficamente los conflictos económicos y sociales del ámbito laboral
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

O/a alumno/a comprenderá o concepto e estrutura do Dereito coa finalidade de poder resolver pacíficamente os conflitos económicos e sociais do ámbito laboral	A2	B1	C1	D1
	A3	B2		D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5
		B5		

Contidos

Topic

TEMA 1. Conceptos fundamentais do Dereito	1. Concepto e definicións de Dereito. Problemas de definición. O positivismo xurídico. O iusnaturalismo xurídico. 2. A norma xurídica. Xusticia, validez e eficacia. Tipos de normas xurídicas. Normas e principios xurídicos. 3. O Dereito como sistema normativo: unidade, coherencia e integridade.
TEMA 2. As fontes do Dereito	1. Concepto e tipoloxía. A complexidade do ordenamento xurídico. 2. O sistema de fontes do derecho. A Constitución. A lei. Os regulamentos. O costume. Os principios xerais do Dereito. 3. A xurisprudencia.
TEMA 3. A interpretación e a creación normativa	1. A interpretación do derecho e das normas. 2. Os criterios de interpretación das normas. 3. A interpretación da Constitución. 4. A argumentación xurídica e a interpretación.
TEMA 4. A eficacia da norma e a súa validez	1. A aplicación e a eficacia das normas. 2. A nulidade e o fraude de lei. 3. A renuncia e a exclusión voluntaria da lei. 4. Os ámbitos de validez das normas. A entrada en vigor das leis. O derecho transitorio. 5. A xerarquía normativa e o principio de competencia. As normativa autonómica e a normativa local. A normativa internacional. O Dereito da Unión Europea.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	36	36	72
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	1.5	9.5	11
Exame de preguntas obxectivas	1.5	20	21.5
Estudo de casos	1	14.5	15.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Exame de preguntas obxectivas	Realización dunha serie de preguntas cun espazo determinado a fin de desenvolver epígrafes ou partes de epígrafes dos temas.	30	A3	B3	D5
Exame de preguntas obxectivas	Realización dun exame de preguntas para desenvolver.	40	A2	B1	C1
			A4		D1
			A5		D3
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos. Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	30	A3	B2	C1
			B4		D1
			B5		D3
				D4	
				D5	

Other comments on the Evaluation

Primeira Convocatoria ordinaria.

-Sistema de evaluación continua. Os alumnos e alumnas que se acollan ao sistema de evaluación continua serán evaluados

según os criterios sinalados anteriormente.

O primeiro exame valerá un 30% da nota, e o exame final valerá un 40% da nota, sendo o resto porcentual da parte práctica de casos e traballos e exposición.

O estudiantado necesitará unha calificación mínima de 5 sobre 10, en todas as partes para que sexan tidas en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliación continua. O exame consistirá na contestación dunha serie de preguntas, de conformidade coas indicacións que no seu momento se concretarán. As notas obtidas no proceso de avaliación continua das prácticas se conservarán para a segunda convocatoria sempre que o estudiante alcance a cualificación mínima de 5 sobre 10.

-Sistema de exame final. Os alumnos e alumnas que non seguiron ou non superaron a avaliación continua Terán dereito a un exame final teórico e práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e constituirá o 100% da cualificación da materia. O exame consistirá nunha parte teórica donde se farán unha serie de preguntas, e na parte práctica se desenvolverá un caso práctico e se contestará a una serie de preguntas relacionados co mesmo.

Segunda Convocatoria ordinaria. Os estudiantes que superando a avaliación continua non alcanzaren a cualificación mínima farán un exame similar o da primeira convocatoria, e se lles conservarán as cualificacións obtidas no proceso de avaliación continua. Os estudiantes que non se acollesen a avaliación continua terán dereito a un exame final teórico e práctico similar o da primeira convocatoria, que constituirá o 100% da cualificación da materia.

Terceira Convocatoria, fin de carreira Para aqueles estudiantes que se matriculen na convocatoria de fin de carreira a proba consistirá nun exame sobre a amterior obxecto do programa da asignatura. As datas de exame de todas as convocatorias estarán fixadas e a disposición dos estudiantes tanto na propia Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo como na súa páxina web.

Recomendase os estudiantes que participen na avaliación continua que suban a súa ficha de estudiante á plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

DE LUCAS, J. (Ed.) AA. VV., **Introducción a la Teoría del Derecho**, Tirant lo Blanch, 1999
BONORINO RAMÍREZ, P., **Introducción á teoría do Dereito**, Servizo de Publicacións Universidade de Vigo, 2011

Complementary Bibliography

PECES-BARBA MARTINEZ, G., **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons, 2000
PEREZ LUÑO, A.E. y otros, **Teoría del Derecho**, Tecnos, 2011
LUMIA, G, **Principios de teoría e ideología del derecho**, Debate, 2016
Pacho Blanco, X. M., **Lenguas y Constitución. Interpretación y análisis iusfilosófico del artículo 3 de la Constitución**, Aranzadi Thomson Reuters, 2018

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Other comments

Preténdese con esta asignatura que o estudiante enfoque axeitadamente o estudo das asignaturas e que obteña una comprensión adecuada do que son as leis e o dereito para o seu desempeño futuro

IDENTIFYING DATA

Estatística: Estatística

Subject	Estatística: Estatística			
Code	V08G211V01102			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Gómez Rúa, María			
Lecturers	Gómez Rúa, María			
E-mail	mariarua@uvigo.es			
Web				
General description	Estatística é unha materia de formación básica na que se estudarán temas de estatística descriptiva, números índice, cálculo de probabilidades, variables aleatorias e inferencia. Con esta materia preténdese que o alumno sexa capaz de manexar a información contida nun conxunto de datos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C18	Adquirir conocimientos estadísticos teóricos y la capacidad para aplicarlos a la práctica
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

Saber aplicar os coñecementos estadísticos para interpretar datos derivados da realidade.	A2	B1	C18	D3
	A4	B2		D4
	A5	B3		
		B4		
		B5		

Contidos

Topic

Tema 1. Análise descriptiva dunha variable.	Medidas de posición. Medidas de dispersión. Medidas de forma.
Tema 2. Análise descriptiva de dúas variables	Distribucións bidimensionais de frecuencias. Táboas de correlación e continxencia.
Tema 3. Técnicas de regresión e correlación.	Regresión lineal e correlación lineal.
Tema 4. Números índices.	Números índices simples e complexos. Aplicación dos números índices.
Tema 5. Introdución ao cálculo de probabilidades.	Conceptos básicos do cálculo de probabilidades. Probabilidades condicionadas e concepto de independencia.

Tema 6. Variables aleatorias.	Características dunha variable aleatoria. Principais distribucións de probabilidade. Aplicacións do Teorema Central do Límite.
Tema 7. Introdución á inferencia estatística	Inferencia estatística. Estimadores puntuais. Estimadores por intervalos. Contrastes de hipóteses

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	36	20	56
Resolución de problemas de forma autónoma	15	44.5	59.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2.5	32	34.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática do tema en cuestión.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudio e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas de forma autónoma	AVALIACIÓN CONTINUA. Resolución de exercicios nas clases prácticas de maneira colectiva e individual	30 A2 A4 A5	B1 C18 D3 B2 D4 B3 B4 B5
Exame de preguntas de desenvolvemento	AVALIACIÓN CONTINUA. Realizaranse dous exames teórico-prácticos da materia, cada un deles cunha valoración dun 35% da cualificación total.	70 A2 A4 A5	B1 C18 B4 B5

Other comments on the Evaluation

Cada estudante poderá elixir se deseja avaliación continua (descrita arriba) ou avaliación global, según o mecanismo establecido pola Facultade.

Os/As estudiantes que opten pola avaliación global realizarán un exame teórico-práctico co que poderán alcanzar o 100% da nota.

A avaliación dos estudiantes na segunda oportunidade e na convocatoria fin de carreira realizarase mediante un exame que suporá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información	
Basic Bibliography	
Martín-Pliego López, F.J y Ruiz Maya Pérez, L, Fundamentos de Inferencia Estadística , Thomson, 2005	
Martín Pliego, F. J. y Ruiz Maya, L, Estadística I , Thomson, 2004	
Montero Lorenzo, J.M., Estadística para Relaciones Laborales , AC, 2000	

Complementary Bibliography

Esteban García,J. y otros, **Estadística Descriptiva y nociones de Probabilidad**, Thomson, 2005

Montero Lorenzo, J. M., **Estadística Descriptiva**, Thomson, 2007

Juan Verdoy, P.;Mateu Mahiques, J. y Porcu, E. ;, **Introducción a la estadística y probabilidad**, Tilde, 2008

Tomeo Perucha, V;Uña Juárez, I., **Lecciones de Estadística Descriptiva.**, Garceta, 2009

Cao Abad, R.;Presedo Quindimil,M. y Naya Fernández,S., **Introducción a la Estadística y sus aplicaciones**, Piramide, 2001

Recomendacóns

IDENTIFYING DATA

Socioloxía: Introdución á socioloxía das relacóns laborais

Subject	Socioloxía: Introdución á socioloxía das relacóns laborais		
Code	V08G211V01103		
Study programme	Grao en Relacóns Laborais e Recursos Humanos		
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1
Teaching language	Castelán		Quadmester 1c
Department			
Coordinator	Durán Vázquez, José Francisco		
Lecturers	Durán Vázquez, José Francisco		
E-mail	josedurán@uvigo.es		
Web			
General description	A materia ten como obxectivo fundamental coñecer os conceptos básicos da socioloxía para poder aplicalos o coñecemento crítico das sociedades e o papel determinante que ten a relación sociolaboral e o proceso de traballo na configuración da estructuración social, a inclusión social, os conflitos e os procesos de cambio social.		

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permite la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
C20	Aplicar los conocimientos de la sociología para interpretar social y críticamente la relación laboral por el efecto o resultado que produce en el proceso de trabajo (vida de la empresa), en las divisiones sociales del mercado laboral y en la estructuración social de las sociedades
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

O alumno ten capacidade para analizar e entender o feito laboral según se produce condicionado ou imbricado nunha diversidade de problemáticas interactuantes que confluen para facer realidade a mesma relación laboral, a empresa e os determinantes normativos do ámbito laboral e institucional, e social ou sistémico.	A2	B1	C20	D3
	A3	B2		D4
	A4	B3		
	A5			

Contidos

Topic

TEMA I: OS ORIXINES DA PERSPECTIVA
SOCIOLÓXICA NO MARCO DA SOCIEDADE
INDUSTRIAL DO TRABALLO.

- 1. As orixes da Socioloxía e o nacemento da sociedade moderna: o traballo e a produción como núcleos da orde social.
- 2. A perspectiva Sociolóxica. A realidade social como obxecto de estudio sociolóxico.

TEMA 2: A TRADICIÓN DO PENSAMENTO SOCIOLÓXICO.

- Marx: Cambio social e loita de clases.
 - Durkheim: Solidariedade Social, integración e conciencia moral.
 - Weber: Modernización, racionalización e desencanto.
 - Simmel: Modernidade, individuo, Cultura.
 - Norbert Elias: O proceso de civilización.
-

TEMA 3: AS TRANSFORMACIÓN DOS MUNDOS DO TRABALLO E DO CONSUMO.

- 1.Os cambios no mundo do traballo: as novas formas de integración no mercado do traballo: inseguridade, risco e desemprego.
 - 2.Desenrollo e transformación das sociedades de consumo.
-

TEMA 4: SOCIALIZACIÓN E CONSTRUCCIÓN DA IDENTIDADE: O UNIVERSO FAMILIAR E O ESCOLAR.

- 1.Socialización e construcción da identidade: o universo da familia.
 - 2.Socialización, institucionalización e subjetivación: o mundo da educación
 - 3.Integración social, identidade e reproducción das sociedades modernas: entre a institucionalización e a individualización.
-

TEMA 5: ESTRUTURA SOCIAL, DESIGUALDADE E MOBILIDADE SOCIAL.

- 1.Teorías da desigualdade e a estratificación social.
 - 2.Clase social e estilos de vida. O mercado de traballo e o universo do consumo.
 - 3.A mobilidade social.
-

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	36	72	108
Estudo de casos	7.5	12.5	20
Estudo de casos	7.5	12.5	20
Exame de preguntas de desenvolvimento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección magistral	Desenrollo teórico dos contidos temáticos do programa de socioloxía, tratando de desenvolver a capacidade de pensamiento e de análise sobre a realidade social actual nas suas distintas dimensiones, destacando a influencia estratégica do proceso socio-laboral na articulación da sociedade, a súa estructuración social e os procesos de cambio social. Si, ante calquer eventualidade, as leccións magistrais non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online.

Estudo de casos	En cada un dos seminarios do curso proporase un texto, correspondente a cada unha das unidades nas que se estrutura o temario. O alumnado deberá contestar a unha serie de preguntas relacionadas co seu contido, coa finalidade de que sexa capaz de comprender, analizar e explicar adecuadamente un texto sociolóxico. Preténdese, así mesmo, que o alumnado profundice e consolide os coñecementos adquiridos en cada unha das sesións maxistrais do curso. Si, ante calquer eventualidade, os Seminarios non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online.
Estudo de casos	En cada un dos seminarios do curso proporase un texto, correspondente a cada unha das unidades nas que se estrutura o temario. O alumnado deberá comentar criticamente o citado texto, coa finalidade de que sexa capaz de comprender, analizar e explicar adecuadamente un texto sociolóxico. Preténdese, así mesmo, que o alumnado profundice e consolide os coñecementos adquiridos en cada unha das sesións maxistrais do curso. Si, ante calquer eventualidade, os Seminarios non puidesen desenvolverse de xeito presencial, continuarán na modalidade online.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxstral	En cada unha das Sesións Maxistrais atenderanse todas as dúbidas do alumnado relacionadas co desenvolvemento de cada unha das unidades do temario. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse online, as dúbidas atenderanse telefónicamente ou por correo electrónico.
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios do curso resloveranse todas as dúbidas do alumnado relacionadas coa realización dos traballos propostos, e tamén todas aquelas vinculadas co contido da materia. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade online, as dúbidas resoveranse telefónicamente ou por correo electrónico.
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios do curso ressolveranse todas as dúbidas do alumnado relacionadas coa realización dos traballos propostos, e tamén todas aquellas vinculadas co contido da materia. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade online, as dúbidas resoveranse telefónicamente ou por correo electrónico.
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvimento	Nas Sesións Maxistrais, nos Seminarios e nas horas de tutorías aclararanse todas as cuestións expostas polo alumnado relacionadas coa proba de desenvolvemento. Si, ante calquer circunstancia, a docencia non puidera desenvolverse de xeito presencial, tendo que realizarse na modalidade online, as dúbidas atenderanse telefónicamente ou por correo electrónico.

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios o alumnado deberá responder a unha serie de preguntas relacionadas cos textos propostos.	30	A3	B1	C20
			A4	B2	
Estudo de casos	En cada un dos Seminarios o alumnado deberá comentar criticamente os textos propostos.	30	A3	B1	C20
			A4	B2	
Exame de preguntas de desenvolvimento	Haberá unha proba de cuestións de desenvolvemento, que incluirá os contidos explicados durante o curso.	40	A2	B1	C20
			A3	B2	
			A4	B3	
			A5		

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado en *modalidade presencial* terá que asistir polo menos ao **75%** das *Clases Maxistrais* e dos *Seminarios* para ser avaliado nesta modalidade.

O alumnado que se acolla nun principio a evaluación continua, poderá renunciar a ela solicitándollo por escrito ao profesorado da materia, tendo como data límite a **3ª semana de docencia**.

Será necesario obter polo menos un **4** na *proba de preguntas de desenvolvemento* sobre todos los contidos da materia, para ter en conta a nota obtida nos Seminarios.

AVALIACIÓN FINAL

O alumnado que non siga a modalidade de avaliación continua realizará un examen final sobre todos los contenidos de la materia. Dicho examen supará el **100%** de nota.

NOTA

As fechas e horarios das probas de avaliación final serán las especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola "Xunta de Facultade" para o curso 2023-24.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Beck, Ulrich, **El normal caos del amor**, 1ª, Paidós, 2001
Beck, Ulrich, **La sociedad del riesgo. Hacia una nueva modernidad**, 2ª, Paidós, 2006
Boltanski, L y Chiapello, E, **El nuevo espíritu del capitalismo**, 1ª Ed., Akal, 2002
Giddens, Anthony, **El capitalismo y la moderna teoría social**, 6ª Ed., Labor, 1998
Giddens, Anthony, **Sociología**, 5ª Ed., Alianza Editorial, 2007
Macionis, John y Plummer, John., **Sociología**, 4ª Ed., Pearson, 2012
Requena, M-Salazar, L-Radl, J, **Estratificación social**, 1ª Ed., Mc Graw Hill, 2013
Ritzer, George, **Teoría Sociológica Clásica**, 3ª Ed., Mc Graw Hill, 2001
Ritzer, G, **Teoría Sociológica Moderna**, 3ª Ed., Mc Graw Hill, 2001
Sennett, R, **La corrosión del carácter**, 5ª Ed., Anagrama, 2000
Complementary Bibliography
Bauman, Z, **Vida de consumo**, 1ª, FCE, 2007
Beck, U.; Beck-Gernsheim, E., **La individualización. El individualismo institucionalizado y sus consecuencias sociales y políticas**, 1ª, Paidós, 2003
Bourdieu, Pierre.; Passeron, Jean-Claude, **la reproducción. Elementos para una teoría del sistema de enseñanza**, 2ª, Laia, 1981
Castel, Robert, **Las metamorfosis de la cuestión social.**, 1ª, Paidós, 2001
Durán Vázquez, José F., **La integración del sujeto moderno. Entre la liberación y la inclusión**, 1ª, Dykinson, 2021
Durán Vázquez, JF.; Duque, E., **Las transformaciones de la educación. De la tradición a la modernidad hasta la incertidumbre actual.**, 1ª, Dykinson., 2019
Featherstone, M, **Featherstone**, 1ª, Amorrortu, 2000
Lipovestky, G, **La felicidad paradójica**, 1ª, Anagrama, 2007
Willis, Paul, **Aprendiendo a trabajar**, 1ª, Akal, 1988

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Sociología do traballo/V08G211V01305

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia: Historia das relações laborais no mundo contemporáneo/V08G211V01105

IDENTIFYING DATA**Economía: Principios de economía**

Subject	Economía: Principios de economía			
Code	V08G211V01104			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Manzano González, Baltasar			
Lecturers	Díaz Vázquez, Raquel Manzano González, Baltasar			
E-mail	bmanzano@uvigo.es			
Web				
General description	A economía é unha ciencia social cuxo obxecto de estudo é a sociedade, analizando a toma de decisións dos individuos e como se interrelacionan. O obxectivo desta materia será transmitir aos estudiantes de *RRLL e *RRHH a forma de pensar dun economista, ao mesmo tempo, os alumnos descubrirán como o estudo da economía permite coñecer mellor o mundo. O programa da materia ofrece unha visión *panorámica das grandes ideas que se repiten en Economía como o custo de oportunidade, a toma de decisións en termos marxinais, o papel dos incentivos, a eficiencia das asignacións de mercado, e así ata dez Príncipios de Economía que constitúen o fundamento da maior parte da análise económica. Os temas estrutúranse de tal modo que, sen deixar ao carón a teoría económica formal, ponse especial fincapé nas aplicacións e nas cuestións relacionadas coa política económica. Cada capítulo contén casos prácticos que mostran como se aplican os Príncipios de Economía.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudios posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permite la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C23	Entender la forma de pensar de un economista, a través de las grandes ideas que se repiten en Economía como el coste de oportunidad, la toma de decisiones en términos marginales, el papel de los incentivos, la eficiencia de las asignaciones de mercado, y así hasta diez Príncipios de Economía que constituyen el fundamento de la mayor parte del análisis económico
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning
Results

O alumno avanzará na comprensión dos problemas económicos e se familiarizará coas ferramentas analíticas que permitan analizalos.

A2 B1 C23 D1
A4 B2
A5 B3
B5**Contidos**

Topic

PARTE I: INTRODUCCIÓN	Tema 1. Os principios básicos da Economía.
	Tema 2. Pensar como un economista.
PARTE II: O FUNCIONAMENTO DOS MERCADOS	Tema 3. As forzas do mercado da oferta e a demanda.
	Tema 4. A elasticidade e as súas aplicacións.
PARTE III: OS MERCADOS E O BENESTAR	Tema 5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia dos mercados.
	Tema 6. Fallos de mercado e a intervención do estado.
PARTE IV: OS DATOS MACROECONÓMICOS	Tema 7. A medición da renda dun país.
	Tema 8. A medición do custo da vida.
PARTE V: OS PROBLEMAS MACROECONÓMICOS	Tema 9. O desemprego.
	Tema 10. O crecemento económico.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	40	55
Lección maxistral	35	40	75
Exame de preguntas obxectivas	0	6	6
Exame de preguntas obxectivas	0	7	7
Exame de preguntas obxectivas	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia dos contidos aprendidos en teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións. Estas clases prácticas impártense cada semana despois da docencia maxistral.
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudiante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	As titorías individuais terán lugar no despacho (físico ou virtual) do profesor da materia, segundo a normativa vixente na Universidade de Vigo.
Resolución de problemas	As titorías individuais terán lugar no despacho (físico ou virtual) do profesor da materia, segundo a normativa vixente na Universidade de Vigo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Exame de preguntas obxectivas	Primeira proba de avaliación	33,33	A2	B1	C23	D1
			A4	B2		
			A5	B3		
				B5		
Exame de preguntas obxectivas	Segunda proba de avaliación	33,33	A2	B1	C23	D1
			A4	B2		
			A5	B3		
				B5		
Exame de preguntas obxectivas	Terceira proba de avaliación	33,33	A2	B1	C23	D1
			A4	B2		
			A5	B3		
				B5		

Other comments on the Evaluation

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliação continua (EC), ou alternativamente optar por unha proba de Avaliación Global (EG). A avaliação por defecto é a EC. O alumnado poderá elixir EG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de EG supón a renuncia ao derecho de seguir avaliándose mediante as actividades de EC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa se realizaron.

SISTEMA AVALIACIÓN CONTINUA (EC)

Neste caso a avaliación da materia constará de 3 probas parciais, cada unha das cales terá unha ponderación de 1/3 da nota final. As probas serán as seguintes

- 1.- **Primeira proba parcial (33,33%)**: (Temas 1-4). Este exame realizarase ao final do primeiro terzo do cuadrimestre, nunha data que será anunciada con suficiente antelación.
- 2.- **Segunda proba parcial (33,33%)**: (Temas 5-6). Este exame realizarase ao final do segundo terzo do cuadrimestre, nunha data que será anunciada con suficiente antelación.
- 3.- **Terceira proba parcial (33,33%)**: (Temas 7-10). Este exame realizarase ao final do cuadrimestre, nunha data que será anunciada con suficiente antelación.

Para aprobar a materia, a cualificación obtida ha de ser maior ou igual a 5 puntos (sobre 10).

Considerarase que o alumnado se ha presentado á avaliación continua cando se presentou a algunha das probas parciais de avaliación desta modalidade.

PROBA AVALIACIÓN GLOBAL (EG)

O estudiantado que se acolla a esta modalidade realizará unha proba de toda a materia polo 100% da nota, na data oficial establecida no calendario de exames.

Convocatoria Julio: Na convocatoria extraordinaria, o estudiantado realizará unha proba de toda a materia polo 100% da nota. Convocatoria Fin de Carrera: O estudiantado matriculado na convocatoria fin de carreira realizará unha proba de toda a materia polo 100% da nota.

Os estudiantes que non participen na EC nin na EG, figurarán nas actas como non presentados.

Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a cualificación e a calidad da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudiantado
(<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>)

As datas e horas das probas de EG (de primeira e segunda oportunidade) son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023/24.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Mankiw, N. G, **Principios de Economía**, 6ª edición,
Díaz-Giménez J., **Macroeconomía: Primeros conceptos**,

Complementary Bibliography

Bernanke, B. S. y Frank, R. H., **Principios de Economía**, 3º edición,
Krugman P., Wells R. y Graddy, K., **Fundamentos de Economía**, 3º edición,
Samuelson, P. A. y Nordhaus W. D, **Economía**, 19º edicion,
Acemoglu, D., Laibson, D. y List, J.A., **Economics**,
Mankiw, N.G. y Taylor, M.P., **Economía**, Paraninfo,

Recomendacións

Other comments

Non é necesario ter cursado ningunha materia de Economía anteriormente.

IDENTIFYING DATA

Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo

Subject	Historia: Historia das relacións laborais no mundo contemporáneo			
Code	V08G211V01105			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Rodríguez Lago, José Ramón			
Lecturers	Rodríguez Lago, José Ramón			
E-mail	jrlago@uvigo.es			
Web				
General description	A materia pretende ofrecer a o alumnado de a titulación unhas destrezas básicas para o coñecemento de os fundamentos e de as dinámicas históricas que permiten entender o mundo de as relacións laborais con os seus actores e os seus procedementos.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code				
A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio.			
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.			
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.			
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.			
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.			
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional			
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad			
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permite la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional			
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional			
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional			
C27	Analizar y sintetizar los factores condicionantes de los procesos históricos respecto al mundo del trabajo, enmarcándolos siempre en un tiempo y un espacio concreto de la contemporaneidad			
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión			
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal			
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad			
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados de la realidad en relación con su significado y relacionarlos con las distintas ramas del ordenamiento jurídico			

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
O alumno analiza os acontecementos e os condicionantes que incidiron e inciden no mundo do traballo en cada contexto histórico	A1	B1	C27	D1
	A2	B2		D3
	A3	B3		D4
	A4	B4		D5
	A5	B5		

Contidos

Topic

O concepto do traballo e a súa evolución na historia	O traballo antes da contemporaneidade O traballo e o liberalismo O traballo e os socialismos O traballo na era da globalización
Os traballadores e as súas organizacións.	Evolución da cultura do traballo Os traballadores nas sociedades preindustriais Os traballadores nas sociedades industrializadas Os traballadores nas sociedades postindustriais
Os empresarios e as súas organizacións	Evolución da cultura empresarial. As empresas nas sociedades pre-industriais As empresas nas sociedades industriais. As empresas nas sociedades post-industriais
Os Estados e a regulación do mundo do traballo	A regulación legal do traballo anterior aos Estados Modernos. O traballo nos Estados Modernos. O traballo nos Estados liberais. O traballo nos Estados reguladores. O traballo nos Estados *totalitarios. O traballo nos Estados do benestar. O traballo e os Estados ante a globalización
O mundo do traballo e os organismos internacionais.	As internacionais obreiras As internacionais empresariais A Organización Internacional do Traballo (OIT) A Unión Europea e a regulación do traballo.
O traballo e as relacións laborais na España do século XX.	A España liberal. Da Comisión ao Instituto de Reformas Sociais (1883-1923) Entre a dictadura de Primo de Rivera e a II República (1923-1936) Guerra civil e franquismo (1936-1975) Entre a transición e democracia (1975-2018) A formación técnico-profesional en España A emigración española a América A emigración española a Europa
A evolución do traballo e da súa regulación no século XX. Unha perspectiva internacional comparada.	Os EE.UU. do Fordismo ao New Deal (1908/45) Plan Marshall e integración europea (1947/57) Entre J. M. Keynes e W. Beveridge (1919/45) Entre o Laborismo e o Thatcherismo (1945/90) China de Mao ao capitalismo de Estado (1945/90) A URSS de Lenin a Stalin (1917/53) A URSS de Jruschov a Gorbachov (1953/91) Alemaña de entreguerras (1919/45) A Alemaña dividida: RFA e RDA (1945/90) Xapón da Era Meiji á Era Toyota (1880-1990)
O traballo "dos outros". Marxinalidade e economía informal nos séculos XX e XXI	Migracións e traballo O traballo infantil O traballo feminino O traballo escravo O traballo solidario. As ONGs

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentación	6	12	18
Traballo tutelado	3	15	18
Prácticas con apoio das TIC	6	12	18
Lección maxistral	36	36	72
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	20	20
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	1	1
Exame de preguntas obxectivas	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o profesor e o grupo de estudiantes dos resultados da investigación en equipo sobre contidos dos temas 6, 7 e 8. Cada equipo terá entre 2 a 4 persoas.

Traballo tutelado	Elaboración por parte do alumnado dun traballo de investigación relacionado con algún dos contidos propostos nos temas 6, 7 e 8. O profesor indicará unha bibliografía e unha documentación inicial para cada tema. Os equipos de traballo terán entre 2 a 4 persoas.
Prácticas con apoio das TIC	Busqueda en diferentes webs de fontes e documentos que permitan profundar no tema da presentación
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Explicación do profesor dos conceptos fundamentais do primeiros cinco temas. A explicación ten como soporte unha presentación visual que recolle os principais contidos da materia.
Presentación	Presentación do alumnado ante os seus compañeiros de grupo, do traballo de investigación realizado polo seu equipo sobre os contidos escollidos dos temas 7 e 8. A presentación pode ter calquera ferramenta didáctica que achegue claridade e creatividade á exposición dos contidos
Traballo tutelado	Elaboración dun traballo de investigación en equipo, *tutorizado pola orientación e supervisión do profesor
Prácticas con apoio das TIC	Elaboración do traballo de equipo en rede. Procura e análise de fontes e documentación histórica para desenvolver o traballo. Diálogo e debate na rede na plataforma virtual da Uvigo
Tests	Description
Exame de preguntas de desenvolvimento	Resposta dalgúns preguntas de resposta extensa relacionadas cos contidos explicados durante as sesións maxistrais
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Presentación na plataforma Faitic no prazo sinalado polo profesor, dun informe de Autoavalía sobre o traballo individual e de equipo desenvolvido polo alumno/a.
Exame de preguntas obxectivas	O alumno/deberá responder o prazo sinalado e na plataforma Tema/Faitic o tres cuestionarios sinalados polo profesor sobre diversos contidos do temario

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Presentación	Presentación presencial ante o grupo do traballo realizado en equipo e participación nos debates posteriores.	15 A4	A3 B4	B2	D3 D4 D5
Traballo tutelado	Valoración do traballo en grupo proposto que debe ser entregado na plataforma dixital no prazo estipulado	15 A4 A5	A2 B4	B2	D1 D3 D5
Prácticas con apoio das TIC	Participación e traballo en rede	5		B3 B4	D1
Lección maxistral	Participación activa durante as clases: preguntas, respuestas, iniciativas...	5 A5	A1	B3	D4
Exame de preguntas de desenvolvimento	Proba final de modalidade escrita e presencial (preferentemente) ou de modalidade oral e virtual (se as circunstancias sanitarias así o aconsellan) sobre os contidos expostos nas clases teóricas. A Proba terá un número de preguntas de desenvolvimento que estará entre 2 e 4.	40 A5	A1	C27	D1
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informe escrito do traballo de investigación realizado en equipo	5 A3 A5	A2 A3 A5	B1	D1 D4
Exame de preguntas obxectivas	Valoración das respostas ás probas tipo TEST realizadas na plataforma dixital	15 A5	A2 A5	B1 B3	C27

Other comments on the Evaluation

Para o alumnado que participou na Avaluación Continua durante o curso:

- Tanto na primeira como na segunda convocatoria o alumnado realizará unha proba final (escrita/presencial ou oral/virtual) de entre 2 e 4 preguntas de desenvolvimento. Esta proba suporá o 40 % da calificación final, e versará sobre os contidos expostos durante as sesións teóricas. Para facer media coa nota obtida na Avaluación Continua, o alumnado debe acadar na proba unha **nota mínima de 4** (sobre os 10 puntos posibles).

Para o alumnado que non participou na Avaliación Continua durante o curso:

- É moi oportuno que o alumnado que non poida participar na Avaliación Continua poida poñerse canto antes en contacto co profesor da materia (no seu despacho - presencial ou virtual - por e-mail, ou mediante a plataforma virtual) para recibir as indicacións mais importantes que permitan organizar o traballo da materia. O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de 4 ou 5 preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da calificación final. Os contidos a examinar incluirán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como das probas prácticas realizadas durante o curso. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónoma, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter persoais.

Para o alumnado que non superou a Proba Final, pero si a Avaliación Continua:

- **Poderá manter a nota obtida na Avaliación Continua para o curso seguinte**, pero deberá superar a Proba Final (escrita/presencial ou oral/virtual) cunha **nota mínima de 5 puntos (sobre 10)**.

Para o alumnado da convocatoria Fin de Carrera:

- O alumnado deberá superar cunha **nota mínima de 5** unha proba de preguntas de desenvolvemento, coa que poderá acadar o 100 % da calificación final. Os contidos a examinar incluirán a totalidade do temario oficial, tanto das clases teóricas como dos contidos prácticos. Isto motivará o alumnado a desenvolver as súas competencias na aprendizaxe autónomo, na toma de decisións, no traballo individual e nas relacións inter persoais.

DATAS SINALADAS PARA As PROBAS FINAIS (escritas/presenciais ou orais/virtuais):

As datas e horarios das probas de Avaliación Final das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de Avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2023-2024. Tamén serán comunicadas coa debida antelación a través da plataforma virtual da Uvigo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Barrios Alonso, Ángeles, **Por la razón y el derecho. Historia de la negociación colectiva en España 1850-2012**, Comares, 2014

Aizpuru, Mikel y Rivera, Antonio, **Manual de historia social del trabajo**, Siglo XXI, 1994

Arenas Posadas, Carlos, **Historia económica del Trabajo (Siglos XIX y XX)**, Tecnos, 2003

Valdaliso, Jesús Mª y López García Santiago, **Historia económica de la empresa**, Crítica, 2007

Pons Pons, J; Arenas Posadas, C; Florencio Puntas, A., **Trabajo y relaciones laborales en la España contemporánea**, Mergabrum, 2001

Moreno Fernández, José Ramón; Gómez Urdáñez, Gracia; Galán García, Agustín, **Materiales para la Historia de las Relaciones Laborales**, Tecnos, 2003

Complementary Bibliography

Judt, Tony, **Pensar el siglo XX**, Taurus, 2012

Judt, Tony, **Postguerra. Una historia de Europa desde 1945**, Taurus, 2012

Lewin, Moshe, **El siglo soviético**, Crítica, 2006

Huff, Darrell, **Cómo mentir con estadísticas**, Crítica, 2011

Hobson, John M., **Los orígenes orientales de la civilización occidental**, Crónica, 2006

Hobsbawm, Eric J., **Industria e Imperio. Historia de Gran Bretaña desde 1750 hasta nuestros días**, Crónica, 2001

Thompson, E. P., **La formación de la clase obrera en Inglaterra**, Capitán Swing, 2012

Coriat, B., **El taller y el robot**, Siglo XXI, 1993

Owen, Jones, **El Establishment**, Seix Barral, 2015

Owen, Jones, **Chavs. La demonización de la clase obrera**, Capitán Swing, 2012

Recomendacións

Other comments

(1) A plataforma dixital da Uvigo, o E-mail, e as tutorías son recursos que o alumnado debe utilizar para alcanzar unha organización mais idónea e constante do seu traballo. É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novedades a través da plataforma dixital e estar atento das datas das diversas probas de Avaliación.

(2) A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo (individual ou en equipo), ou en calquera exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

(3) A avaliación terá sempre en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística (oral ou escrita).

(4) Valorase moi positivamente a participación activa nas clases, a presentación de iniciativas e a capacidade para traballar en equipo.

(5) Recoméndase intensamente o uso dos numerosos e valiosos recursos a disposición do alumnado nas diversas bibliotecas da Uvigo.

IDENTIFYING DATA

Law: Constitutional Law

Subject	Law: Constitutional Law			
Code	V08G211V01201			
Study programme	Grado en Relaciones Laborales y Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1st	Quadmester 2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Riquelme Vázquez, Pablo			
Lecturers	Riquelme Vázquez, Pablo			
E-mail	priquelme@uvigo.es			
Web				
General description	This course will allow students to improve their knowledge of the Spanish constitutional order. Subject of the English Friendly Program: International Students may request from teachers: a) materials and bibliographical references for the monitoring of the subject in English, (b) tutoring in English, (c) testing and evaluations in English.			

Training and Learning Results

Code

A2	Students will be able to apply their knowledge and skills in their professional practice or vocation and they will show they have the required expertise through the construction and discussion of arguments and the resolution of problems within the relevant area of study.
A3	Students will be able to gather and interpret relevant data (normally within their field of study) that will allow them to have a reflection-based considered opinion on important issues of social, scientific and ethical nature.
A4	Students will be able to present information, ideas, problems and solutions both to specialist and non-specialist audiences.
A5	Students will acquire the learning skills that are required to pursue further studies with a high degree of independence.
B1	Ability to find, analyze and summarize information to construct arguments and express informed opinions in different areas of professional practice.
B2	Ability to communicate and present orally and in writing topics and issues pertaining to their area of specialization.
B3	Ability to learn continuously and independently, to allow knowledge to be constantly updated in people's professional practice.
B5	Ability to comply with fundamental rights and the professional code of deontology in one's professional activity.
C2	To understand the Organization of the State and of International Institutions and Organizations with constitutional competences, for the correct interpretation of their functioning and for the application of the norms pertaining to labor relations.
D3	Ability to make decisions independently, leadership skills, ability to engage in co-operative teamwork, interpersonal skills that are helpful in professional and social situations.
D4	Ability to behave ethically and with social responsibility as a citizen and as a professional, respecting diversity and multiculturalism.
D5	To be able to solve problems and interpret data from reality with their associated meanings, and to establish links with the different branches of the juridical order.

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
New	A2	B1	C2	D3
	A3	B2		D4
	A4	B3		D5
	A5	B5		

Contents

Topic

Lesson 1. The State and its Legal Order.	1. The concept of State, its elements and forms. 2. Origins and evolution of the constitutionalism. 3. Drafting and approval of the Spanish Constitution 1978.
--	--

Lesson 2. The Organization of the State. Institutions: Its functions, powers and relations.	1. The Chief of the State. 2. The Legislative Assemblies. 3. The Government and the Administration. 4. The Judiciary. 5. The Constitutional Court.
Lesson 3. The Law-making Procedures in the Spanish Legal Order.	1. The SC 1978 as a legal rule. 2. Constitution and Legal Order. 3. The sources of law: International treaties, European Union Law, the Act and its forms, Autonomy Statutes, legal rules with the same value that acts, other sources of law.
Lesson 4. The Constitutional Principles of the State intervention in economic and social processes.	1. The public initiative in the economic activity. 2. The power to establish taxes. 3. The General Budget of the State. 4. The principle of budgetary stability
Lesson 5. International treaties: The Law-Making production in the international field and its integration into the Spanish legal order.	1. Relationships between the International Law and the Domestic Law 2. The General International Law as a source of law in the Spanish legal order. 3. The Conventional International Law as a source of law in the Spanish legal order.
Lesson 6. International organisations and institutions with constitutional functions.	1. The European Union. 2. The Council of Europe and the European Court of Human Rights. 3. Other institutions and organisations.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	36	0	36
Seminars	15	0	15
Problem and/or exercise solving	10	8	18
Essay questions exam	2	30	32
Objective questions exam	1	30	31
Essay	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Lectures.
Seminars	Office hours and workshops.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Lecturers will resolve questions in relation to the contents of the lessons.

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Problem and/or exercise solving	The laboratory component is an integral part of the course and will provide hands-on experience. Students will analyze complex factual issues and write formal legal opinions or reports. Lab work will be evaluated based on the quality of legal reasoning, data analysis, and the overall solution.	20	
	Attendance and active participation in the laboratory sessions are mandatory. Assignments will be given both in written form and online, and they will be submitted electronically. Late submissions will be subject to a penalty of 5% per day unless an extension has been granted based on extenuating circumstances. Detailed instructions, including the due dates, will be provided for each assignment.		
	Active participation in class discussions, asking questions, and engaging with the material will be encouraged. This includes attendance, punctuality, and respectful interaction with peers and the instructor.		

Essay questions exam	There will be one final exam at the end of the semester, worth 40% of the final grade. The exam will cover material from lectures, readings, and any additional resources provided.	40
Objective questions exam	The format of the exam may include long-answer or essay questions as well as problem-solving questions. Dates for the exams will be announced by the Faculty Direction at the beginning of the academic year.	
	There will be two test exams throughout the semester, each worth 15% of the final grade. Test exams will cover material from lectures, readings, and any additional resources provided.	30
Essay	<p>The format of the exams may include multiple-choice questions, right or wrong and so on. Dates for the exams will be announced at the beginning of the term by the professor.</p> <p>There will be one special assignment intended to focus on one or several legal concepts discussed in class and readings: the essay.</p> <p>The essay will be submitted both in written form and online, and presented for no longer than 15 minutes before the rest of the students.</p> <p>Late submissions will be subject to a penalty of 5% per day unless an extension has been granted based on extenuating circumstances. Detailed instructions, including the due dates, will be provided for each assignment.</p>	10

Other comments on the Evaluation

- All work submitted must be original and appropriately cited. Plagiarism or any form of **academic fraud** will not be tolerated. Such deeds will be subject to disciplinary action, as outlined by the university's academic integrity normative. For further details on this respect visit:

<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/show/567>

- Spanish Grading Scale:

The final grades will be assigned in Spain based on the following scale:

First Class Honours (A): 90% - 100%

Upper Second-Class Honours (B): 80% - 89%

Lower Second-Class Honours (C): 70% - 79%

Third-Class Honours (D): 50% - 69%

Fail (E): Below 50%

- **A qualification above 40% in the final exam is required** to add to the final grade the complementary points obtained in the assignments and test exams.

- Those **students that did not attend to regular lessons and lab sessions** will be able to achieve the highest grade in a final global exam. The format of this global exam may include long-answer or essay questions (worth 60% of the final grade) as well as problem-solving questions (worth 40% of the final grade). These group of students can ask for special personal attention during the instructors' office hours. The latter will be announced at the beginning of the academic year.

- There are specific rules for the **second opportunity**:

a) Information for students that attended to regular lessons and lab sessions:

These students should take the part of the exam or complete the activities where they have failed.

b) Information for students that did not attend to regular lessons and lab sessions:

These students will be able to achieve the highest grade in a final global exam. The format of this global exam may also include long-answer or essay questions (worth 60% of the final grade) as well as problem-solving questions (worth 40% of the final grade).

- Information concerning the so-called "**last opportunity**":

Students in this situation will be able to achieve the highest grade in a final global exam. The format of this global exam may again include long-answer or essay questions (worth 60% of the final grade) as well as problem-solving questions (worth 40% of the final grade). These group of students can ask for special personal attention during the instructors' office hours. The latter will be announced at the beginning of the academic year.

Sources of information

Basic Bibliography

López Guerra, Luis et al., **Derecho Constitucional**, 11^a, Tirant Lo Blanch, 2018

Rodríguez-Zapata, Jorge, **Teoría y práctica del derecho constitucional**, 4^a,

Ferres Combla, Victor, **The Constitution of Spain: A Contextual Analysis**,

Aguilera Vaqués, Mar y Serra Cristóbal, Rosario, **Rights and Freedoms in the Spanish Constitution**,

Complementary Bibliography

Kelsen, Hans, **Teoría General del Derecho y del Estado**,

Schmitt, Carl, **Teoría de la Constitución**,

Mosca, Gaetano, **Derecho constitucional**,

Mortati, Costantino, **La Constitución en sentido material**,

Bergareche Gros, Almudena, **El Concepto de Constitución Interna en la Restauración española**,

Bergareche Gros, Almudena, **La costituzione in senso materiale : l'importanza della realtà dell'organizzazione , La costituzione materiale : percorsi culturali e attualità di un'idea / a cura di Alessandro Catelan, 2001**,

Pérez Tremps, Pablo; Saiz Arnaiz, Alejandro, **Comentario a la Constitución Española**, 1, Tirant lo Blanch, 2018

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Administrative law/V08G211V01401

Social security law 1/V08G211V01402

Labour law 1/V08G211V01302

Labour law 2/V08G211V01403

Social security law 2/V08G211V01501

Financial and taxation law/V08G211V01504

Trade union law 1/V08G211V01502

Trade union law 2/V08G211V01601

European union social law/V08G211V01903

Subjects that it is recommended to have taken before

Law: Theory of Law/V08G211V01101

Other comments

In 2022/2023 there is going to be an English group. The syllabus is the same for this group, with specific bibliographical references. At the beginning of the semester, students will count with a schedule with particular content, readings and activities.

IDENTIFYING DATA

Empresa: Organización da empresa

Subject	Empresa: Organización da empresa			
Code	V08G211V01202			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Caballero Fernández, Gloria			
Lecturers	Caballero Fernández, Gloria			
E-mail	gloriafc@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo desta materia é o de obter uns coñecementos básicos da empresa e do seu funcionamento. Dentro do funcionamiento da empresa, o alumnado deberá ser quen de identificar as áreas funcionais (producción, marketing e finanzas) e saber as súas características.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
C16	Conocer técnicas y procedimientos de organización de una empresa
D1	Capacidad de análisis y síntesis para la elaboración y defensa de argumentos, así como, organización, planificación y utilización del tiempo ante situaciones de presión
D3	Capacidad para la toma de decisiones de forma autónoma e independiente de liderazgo y capacidad para el trabajo cooperativo en equipo, como habilidades en las relaciones interpersonales que favorezcan la eficacia interpersonal
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject

Training and Learning Results

O alumno obtén coñecementos básicos da empresa e organización da súa operación. Dentro disto, debe ser quen identificar as áreas funcionais (producción, mercadotecnia e finanzas) e coñecer o seu funcionamento e características	A1	B1	C16	D1
	A2	B2		D3
	A5	B3		D4

Contidos

Topic

Tema 1: Coñecemento do concepto e evolución da empresa e do empresario dentro da función económica xeral.	Concepto de empresa, a empresa como sistema, os elementos da empresa e teorías do empresario e da empresa
Tema 2: Modelos de organización dentro da empresa	Organización, división do traballo, decisións, motivación, liderado, etc.
Tema 3: Coñecemento das actividades dentro da zona de producción	Formas de organización da producción, capacidade, programación, distribución en planta, calidad, xestión de stocks, localización etc.
Tema 4: Coñecemento das actividades dentro da área do marketing	Prezo, promoción e publicidade; distribución e canle; produto e marca, entre outros.

Tema 5: Coñecemento das actividades e dos elementos de decisión dentro da esfera económica financeira da empresa

Tipos de costes, financiamiento interno e externo da empresa, rentabilidades, umbral de rentabilidade, etc.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	36	40	76
Resolución de problemas	15	57	72
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	A sesión maxistral divídese en dúas tarefas: 1. Exposición, por parte do profesor, dos contidos teóricos (36 horas). 2. O traballo autónomo do alumno para a preparación das clases teóricas (40 horas).
Resolución de problemas	A resolución de problemas e/ou exercicios divídese en dous: 1. A formulación e resolución de supostos prácticos relacionados cos contidos teóricos (clases prácticas: 15 horas). 2. O estudo e resolución dos exercicios e casos prácticos polo alumno de xeito autónomo (57 horas).

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Resolveranse as dúbdidas dos contidos teóricos expostos na lección maxistral
Resolución de problemas	Realizaranse casos prácticos baseados en problemas e situación reais dunha empresa. O alumnado os resolverá de maneira individual ou tras unha discusión cun grupo de compañeiros. Os exercicios realizaranse de maneira individual co apoio do profesor

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e fundamentos teórico-prácticos para a resolución de problemas e/ou exercicios obxecto de avaliação continua, que ten que desenvolver o alumno. Se incentivará a asistencia e participación activa do alumnado no desenvolvimento desta metodoloxía.	5	
Resolución de problemas	Asistencia e participación/entrega na resolución de problemas, casos prácticos e/ou exercicios nas clases prácticas Probas de avaliación sobre a práctica ou exercicios realizados cando o profesor considérelo en Moovi	35	
Exame de preguntas obxectivas	Dúas probas da mesma valoración de preguntas de test e algunha corta en caso de ser considerado polo profesor. Unha teórica e outra práctica	60	

Other comments on the Evaluation

1. A puntuación obtida pola evaluacion continua, será válida só nas convocatorias do ano académico no que se alcanzou a mesma (sexa convocatoria común ou ben de fin de carreira).
2. O tipo de exames para os alumnos que se atopen na convocatoria de fin de carreira será similar os demais alumnos (apartado "recomendacións")

Este apartado complétase co apartado de Recomendacións.

As datas de exame apróbaas a Xunta de Facultade e publícanse na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- MIRANDA GONZÁLEZ, F.C. et al., **Bibliografía básica: Manual de Dirección de Operaciones**, Madrid: Thomson, 2005,
KEOWN, A, et al., **Bibliografía básica: Introducción a las finanzas. La práctica y la lógica de la dirección financiera**, Madrid: Prentice Hall, 1999. 2^a ed.,
KOTLER, P, et al., **Bibliografía básica: Fundamentos de marketing**, Mexico, D.F. : Pearson Educación, 2017,
PIÑEIRO, et al., **Bibliografía básica: Introducción a la economía de la empresa: una visión teórico-práctica**, Madrid: Delta, 2010,
BUENO CAMPOS, E., **Bibliografía básica: Curso básico de economía de la empresa un enfoque de organización.**, Madrid: Pirámide, 2005. 4^a ed.,

Complementary Bibliography

- DOMINGUEZ MACHUCA, J.A., **Bibliografía complementaria: Dirección de operaciones.**, Madrid: Mc Graw-Hill, 1994.,
BUENO CAMPOS, E. et al., **Bibliografía complementaria: Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales.**, Madrid: Pirámide, 2002,
AGUIRRE SADABA, A., **Bibliografía complementaria: Fundamentos de economía y administración de empresa**, Madrid: Pirámide, 1995.,

Recomendacóns

Other comments

1. Os alumnos que non opten pola avaliación continua poderán presentarse a un exame cunha valoración do 100%. Este exame será mais amplo que o dos alumnos que optan pola avaliación continua.
2. A proba de valoración de tipo test poderá levar engadido algúun exercicio práctico no caso que o profesor da materia considérelo necesario.

IDENTIFYING DATA

Psicoloxía: Psicoloxía

Subject	Psicoloxía: Psicoloxía			
Code	V08G211V01203			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Domínguez Rubira, María Carmen			
Lecturers	Domínguez Rubira, María Carmen			
E-mail	carmenrubira@uvigo.es			
Web				
General description	Esta asignatura proporciona unha perspectiva da organización como un sistema social tendo en conta os factores materiais, temporais e sociais que tamén lle afectan. Así mesmo esta materia estuda a importancia dos aspectos psicosociais como a motivación, a satisfacción, o manexo do poder e a comunicación que influen no comportamento laboral.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudios posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C22	Ser capaz de comprender la relación entre los procesos psicosociales y la dinámica de las relaciones laborales
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumno interpreta os feitos que acontecen nas organizacións e comprende que nas relacóns laborais hai procesos psicolóxicos e sociais implicados	A2 B1 C22 D4 A4 B2 A5 B3 B4 B5

Contidos

Topic

Tema 1: Aproximación á Psicoloxía do traballo.	Definición de psicoloxía e campos de especialización. Principios da psicoloxía do traballo. Breve desarrollo histórico. Principais areas de investigación.
Tema 2:: Factores psicosociais que influen na conducta e nas relacóns humanas no traballo.	Intelixencia e personalidade. Actitudes. Estereotipos. Conformismo. Percepción. O funcionamento dos grupos humanos.
Tema 3: Factores do contexto do traballador: Condicions de traballo, cultura organizacional e clima laboral	O concepto de condicions de traballo. As Condicions ambientais de traballo. O estrés no traballo. Mobbing. Burnout. Concepto de cultura organizacional, características e dimensons culturais das organizacions. Concepto de clima laboral. Componentes do clima laboral e consecuencias do mesmo.

Tema 4: Motivación laboral e satisfacción no traballo	Introducción ao estudo da motivación humana. Concepto de motivación laboral. Principales enfoques teóricos. Concepto de satisfacción laboral. Componentes da misma. Medida da satisfacción. Relación con otras variables.
Tema 5: Organización do traballo nos seus aspectos materiais, temporais e sociais.	Tareas, postos e funciones. Tiempo biológico, psicológico e social. Horarios de trabajo. Roles no trabajo.
Tema 6: O Conflicto nas organizaciones.	Ánalisis do poder. Proceso de conflicto nas organizaciones. Gestión eficaz del conflicto. Dinámica del conflicto.
Tema 7: A Negociación	Definición de negociación. Estilos de negociación. Estrategias e tácticas de negociación. La comunicación entre los negociadores.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección magistral	36	0	36
Trabajo tutelado	7.5	48	55.5
Estudio de casos	7.5	48	55.5
Exame de preguntas objetivas	0	3	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodología docente

	Description
Lección magistral	Exposición por parte del profesor sobre los contenidos de estudio, bases teóricas y directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto para desarrollar al estudiante.
Trabajo tutelado	El estudiante, de forma individual o en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia o prepara seminarios, investigaciones, memorias, ensayos, resúmenes de lecturas, conferencias, etc.
Estudio de casos	Analiza un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, examinar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y adiestrarse en procedimientos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies Description

Trabajo tutelado	O estudiante, de manera individual o en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia o prepara seminarios, investigaciones, memorias, ensayos, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Xeneralmente tratase de una actividad autónoma de los estudiantes que incluye la búsqueda y recogida de información, lectura y manejo de bibliografía, redacción...
------------------	---

Avaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Trabajo tutelado	O estudiante presenta el resultado obtenido en la elaboración de un documento sobre la temática de la materia, en la preparación de seminarios, investigaciones, memorias, ensayos, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Puede realizarse de manera individual o en grupo, de forma oral.	30 A2 A4 A5 B4 B5	A2 B1 C22 D4 A4 B2 A5 B3 B4 B5
Estudio de casos	Analiza un hecho, problema o suceso real con la finalidad de conocerlo, interpretarlo, resolverlo, examinar hipótesis, contrastar datos, reflexionar, completar conocimientos, diagnosticarlo y adiestrarse en procedimientos alternativos de solución.	30 A2 A4 A5 B4 B5	A2 B1 C22 D4 A4 B2 A5 B3 B4 B5
Examen de preguntas objetivas	Pruebas para evaluación de las competencias adquiridas que incluyen preguntas cerradas con diferentes alternativas de respuesta (verdadero/falso, elección múltiple, pareamiento de elementos...). Los alumnos seleccionan una respuesta entre un número limitado de posibilidades.	40 A5	B3 C22

Other comments on the Evaluation

Es necesario asistir al 90% de horas de práctica de evaluación continua.

Para la segunda convocatoria habrá un examen tipo test con las mismas características que la primera. Se conservará la calificación obtenida en la evaluación continua.

Se debe alcanzar una calificación mínima de 4 en la prueba test final para que se pueda tener en cuenta la calificación obtenida en los demás trabajos del cuatrimestre.

Para aquellos alumnos que no hubiesen realizado a evaluación continua o examen constará un mayor número de preguntas, de tipo test e de desarrollar que constituirá o 100% da nota.

A nota acadada na avaliación continua manterase para o curso seguinte.

Para a convocatoria de Fin de Carrera habrá un examen final de toda a asignatura que constituirá o 100% da nota final.

As datas e horarios das probas de evaluación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de evaluación aprobado pola Xunta de facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Peiró J. y Prieto A., **Tratado de Psicología del trabajo.**, 4ª Edición., Síntesis, 2014

Newstrom, J.W, **Comportamiento humano en el trabajo.**, 13va Edición, McGraw-Hill, 2007

Alonso,C., **Psicología social y de las organizaciones: desarrollo institucional**, 3ª Edición, Dykinson, 2004

Alcover de la Hera,C, **Introducción a la Psicología do traballo.**, 1^aEdición, McGraw-Hill, 2004

Muchinsky, P.M, **Psicología aplicada al trabajo.** ., 3ª Edición, Paraninfo, 2000

Guillén Gestoso, C y Casco Pirri, **Psicología del Trabajo: Gestión de los recursos humanos. Skill management**, 3ª Edición., Ariel, 2010

Gibson, J; Ivancevich, J y Donnell, **Las organizaciones.**, Última edición, McGraw-Hill, 2006

Ovejero Bernal, A, **Técnicas de negociación: cómo negociar eficaz y exitosamente.**, 2ª Edición, McGraw-Hill, 2004

Andrade, H, **Comunicación organizacional interna: proceso, disciplina y técnica.**, Última edición, Netbiblo, 2005

Francisco Morales, J., **Psicología social**, 3^a Ed., McGraw-Hill, 2007

Peiró, J.M, **Desencadenantes del estrés laboral**, 2^a Ed., Pirámide, 2005

Munduate Jaca, L., **Gestión del conflicto, Negociación y Mediación.**, 2^a, Pirámide, 2005

Complementary Bibliography

Kenneth W. Thomas, **La motivación intrínseca en el trabajo.**, Última edición, Centro de estudios ramón Areces, 2005

Piñuel, I, **Mobbing: cómo sobrevivir al acoso psicológico en el trabajo.**, 1^a, Sal Terrae, 2001

González Fernández, R., **Psicosociología de los grupos pequeños: comunicación, procesos de influencia y aprendizaje del trabajo en equipo.**, 2^a, Universitas, 2005

Recomendación

Subjects that continue the syllabus

Psicoloxía do traballo/V08G211V01304

Recursos humanos I/V08G211V01405

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Socioloxía do traballo/V08G211V01305

Subjects that it is recommended to have taken before

Socioloxía: Introducción á socioloxía das relacións laborais/V08G211V01103

Other comments

IDENTIFYING DATA

Economía: Economía española

Subject	Economía: Economía española			
Code	V08G211V01204			
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos			
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1	Quadmester 2c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Iglesias Malvido, Carlos			
Lecturers	Iglesias Malvido, Carlos			
E-mail	calu@uvigo.gal			
Web				
General description	Conquerir coñecementos da vida económica española que permitirá ter unha idea do estado do mundo económico español para axudar a comprender a situación económico-social de España.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C24	Interpretar magnitudes macroeconómicas básicas para tomar decisiones en el ámbito de la economía española
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumno interpreta a realidade da economía española e ten capacidade para elaborar xuízos críticos	A2 B1 C24 D4
	A4 B2
	A5 B3
	B4
	B5

Contidos

Topic

Tema1: Crecemento Económico	1.1. Conceptos básicos 1.2. Evolución da Economía Española 1.3. Distribución da renda
Tema 2: Determinantes do crecemento económico	2.1. Recursos humanos 2.2. Recursos materiais
Tema 3: Sectores productivos	3.1. Sector agrario 3.2. Sector industrial 3.3. Sector servizos 3.4. Sector enerxético
Tema 4: Aspectos institucionais	4.1. Mercado do Traballo 4.2. Sector público 4.3. Sector exterior

Planificación		Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	12	29	41	
Prácticas con apoio das TIC	15	32	47	
Lección maxistral	20	38	58	
Observación sistemática	1	0	1	
Exame de preguntas obxectivas	3	0	3	

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Resolución de problemas	Permite ao alumnado implementar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos a partir das sesións maxistrais a través da realización de actividades tales como exercicios e problemas. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia no manexo dos contidos aprendidos así como ilustrar as suas potenciais aplicacións.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos nun contexto determinado e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais en relación coa materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas	Acompañar aos alumnos no seu proceso de aprendizaxe e darles un feedback continuo e personalizado.

Avaliación		Description	Qualification	Training and Learning Results		
Resolución de problemas	outras evidencias da avaliação continua		30	A2 A4 A5	B2 B4 B5	C24 D4
Observación sistemática	percepción atenta, racional, planificada e sistemática para describir e rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado.		10	A2 A4 A5	B2 B4 B5	C24 D4
Exame de preguntas obxectivas	2 controis tutoriais		60	A2 A4 A5	B2 B4 B5	C24 D4

Other comments on the Evaluation

O alumno poderá elixir entre avaliación continua ou exame global (100% da nota).

A CUALIFICACIÓN DA AVALIACIÓN CONTINUA será o resultado da suma de: controis tutoriais (60%), observación sistemática (10%) e outras evidencias (30%). O docente poderá establecer unha nota mínima nos controis tutoriais como condición necesaria para obter o 100% da cualificación. No caso de non alcanzar dita nota mínima, a cualificación por avaliación continua será, tan só, o resultado de multiplicar por 0,6 a nota media obtida en devanditos controis tutoriais.

AVALIACIÓN 2ª CONVOCATORIA: exame teórico-práctico no que se avaliarán as competencias globais da materia e co que se pode alcanzar o 100% da cualificación.

As datas dos exames serán as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información	
Basic Bibliography	
García Delgado, J. L. y otros, Lecciones de Economía Española , 15ª edición, ARANZADI, S.A. EDITORIAL (THOMPSON REUTERS), 2020	
Complementary Bibliography	
Instituto Nacional de Estadística, Eurostat,	

Recomendacións	
Subjects that continue the syllabus	

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Principios de economía/V08G211V01104

Other comments

Ao longo do curso facilitarase bibliografía adicional e específica para completar determinados puntos do temario.

IDENTIFYING DATA

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa

Subject	Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa		
Code	V08G211V01205		
Study programme	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos		
Descriptors	ECTS Credits 6	Choose Basic education	Year 1
Teaching language	Castelán		Quadmester 2c
Department			
Coordinator	Orge Míguez, José Carlos		
Lecturers	Orge Míguez, José Carlos		
E-mail	jcorge@uvigo.es		
Web			
General description	Coñecementos básicos sobre a materia contable		

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidad para buscar, analizar y sintetizar información para construir argumentos y emitir juicios en diferentes ámbitos de actuación profesional
B2	Capacidad para comunicar y defender de forma oral y escrita asuntos o temas relacionados con su especialidad
B3	Capacidad para el aprendizaje continuado y autónomo que permita la actualización de conocimientos en el ejercicio de su actividad profesional
B4	Capacidad para el aprendizaje continuo de nuevas tecnologías aplicables al ejercicio profesional
B5	Capacidad para desarrollar su actividad profesional conforme a los derechos fundamentales y al código deontológico profesional
C26	Interpretar información económica, procesarla y transmitirla mediante informes específicos
D4	Capacidad de comportarse de manera ética y con responsabilidad social como ciudadano y como profesional, respetando la diversidad y multiculturalidad

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results
O alumno interpreta os feitos que acontecen na empresa, procéasos según o método contable e elabora con eles unha información significativa que se reflicte nos Estados Contables	A2 B1 C26 D4 A4 B2 A5 B3 B4 B5

Contidos

Topic	
Tema 1 FUNDAMENTOS BÁSICOS DA CIENCIA CONTABLE	1.1 Definición 1.2 A contabilidade como sistema de información 1.3 A riqueza e o patrimonio 1.4 Análise do Activo 1.4 Análise do Pasivo 1.5 O Balance de Situación

Tema 2 O MÉTODO CONTABLE	2.1 O método contable 2.2 O feito contable 2.3 Teoría das contas 2.4 Método da partida doble 2.5 Leis de funcionamento das contas 2.6 Métodos para levar as contas de Balance
Tema 3: O PROCESO CONTABLE	3.1 O ejercicio contable 3.2 Cálculo do resultado: ingreso e gastos 3.3 Axustes e regularizáns 3.4 A apertura
Tema 4: Existencias	4.1 Método de compras e ventas 4.2 Contas a utilizar 4.3 Normas de valoración das operaciones 4.4 Cálculo do marxe bruto 4.5 Métodos de valoración de existencias
Tema 5 A NORMALIZACIÓN E AS NORMAS CONTABLES EN ESPAÑA	5.1 A normalización contable en España: o Plan Xeral de Contabilidade 5.2 Marco conceptual 5.3 Normas de rexistro e valoración 5.4 Cuentas anuais 5.5 Definicións e relacóns contables

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	36	18	54
Resolución de problemas	0	24	24
Lección maxistral	15	0	15
Traballo	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	25	27

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O estudiante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvimento con actividades autónomas do estudiante.
Resolución de problemas	Exame final
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	O estudiante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvimento con actividades autónomas do estudiante.
-------------------	---

Avaluación

	Description	Qualification		Training and Learning Results
Traballo tutelado	Asistencia e participación	20	A2 A4 A5	C26 D4
Lección maxistral	Asistencia e participación	20	A2 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5
Traballo	Traballos propostos polo profesor	20	A2 A4 A5	B1 B2 B4 B5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame final	40	B1 B3 B4 B5	C26

Other comments on the Evaluation

Para que se poidan ponderar o resto das probas, é necesario acadar como mínimo un catro (4) no exame final.

Na segunda convocatoria (xullo) farase una proba práctica tipo examen final con o mesmo valor e conservaranse as restantes notas obtidas na primerira convocatoria (xuño).

Na convocatoria universal farase un examen que contará o 100% da cualificación.

Na convocatoria FIN DE CARREIRA farase un examen que contará o 100% da cualificación.

Datas de exámenes: Son as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na web da Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Plan General de Contabilidad, Ediciones Pirámide 11ª Edición 2017,

Sáez Ocejo, José Luis, **Fundamentos de Contabilidad Financiera**, Andavira Editora 2018,

Wanden-Berghe Lozano, José Luis, **Contabilidad financiera**, Ediciones Pirámide edición 2011-12 2 volúmenes,

Carlos Mallo, **Contabilidad financiera**, Paraninfo 2008,

Pilar Yubero, **Contabilidad financiera: Introducción**, CTO Editorial 2010,

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Contabilidade/V08G211V01301

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos básicos de contabilidade da empresa/V08G211V01205